

arctic radio club

- First Medium Wave DX Club in Europe -

mv-eko

Säsong 54, nr 3

2 september 2013 - tips

Falköpingsredaktionen - TL

Stoppdatum:

<u>MV-Eko</u>	<u>Stoppdatum</u>	<u>Huvudredaktör</u>
Nr 4	16 september	TL (tips, även info, QSL till resp red) e-post: tore.larsson@beta.telenordia.se
Nr 5	30 september	TL (tips)
Nr 6	14 oktober	TL (tips, även info, QSL till resp red)

Nästa
Stoppdatum

16/9

TL (allt)

Hej!

Sommaren 2013 har goda förutsättningar att bli en av de somrar vi kommer att minnas. Men nu sjunger väl den "riktiga" sommaren på sista versen även om vi förhoppningsvis kan vänta oss några fina dagar framöver, speciellt nu i september. Ett gott tecken är att svalorna ännu inte flyttat söderut. Mörkret kommer dock allt tidigare, men det är ju inget som en MVDX-are har något emot.

NRC AM Radio Log – NRC Antenna Pattern Book

För all info, se "Sekreteraren".

Solrapport från OA

Det meteorologiska vädret är i skrivande stund på måndag morgon kompakt mulet med en del regn och kraftig blåst, men färiska data från Alvestad antyder att det ändå finns en sol där bakom. Augusti är nu den tredje månaden i rad med tydligt lägre solaktivitet än under de aktiva månaderna april-maj. Det har däremot puttrat rätt mycket från en rad koronahål, som ibland är väldigt långsträckta öster-väster med flera dagars störande inverkan om de är riktade mot oss.

Aktuella data för *augusti* enligt Alvestads solsida: Solar flux 114,5 (ingen större förändring), solfläckstalet 66,0 (en bit uppåt) och medelvärdet för A-index 7,86 (något nedåt).

I denna utgåva hittar du

- * JER minns hur det var att DXa för 70 år sedan – del 2
- * Déjà-vu – expeditonsrapport från Washington och Oregon – MR

Vi avrundar detta Eko med en QSL-kavalkad

- * WITY-580 Traverse City MI och fina KLNG-1560 Council Bluffs IA – JOB
- * R Vision, Australien-1611 kHz – JOB
- * Sist ett svar som vi alla skulle vilja få - se sistasidans QSL från R América, Argentina-1630 – FD

Tusen tack till alla som bidragit. Utan er ingen bulletin!

Snygg logo från HS, tnx

<p>LOGGEN All Times in MV-Eko are UTC</p>
--

Europa

666	16.8	0059	SER R Barcelona. "Cadena SER en Catalunya". FD	
783	14.8	2158	COPE Miramar, Barcelona. "COPE Barcelona". FD	
792	24.8	0159	SER R Sevilla "Radio Sevilla 103.2 frecuencia modulada 792 onda media en internet RadioSevilla.es". FD	
963	28.8	2100	Cyprus BC, Nicosia med sitt huvudprogram på grekiska. Nyheter och ID. Gick otroligt bra tack vare norrskenscx. Efter 20 min tog Tunis över. BE	
999	14.8	2257	COPE Madrid. "Escuchas COPE Madrid en onda media" FD	
1026	12.8	2155	SER R Jerez. "1026 onda media, Radio Jerez". FD	
1026	14.8	2359	SER R Asturias, Oviedo. "Radio Asturias 1026 onda media". FD	
1044	16.8	0159	SER R Valladolid. "Radio Valladolid Cadena SER 1044 onda media 106.7 FM". FD	
1080	31.8	0159	SER R Huesca överraskade med lokal minut här och trots att jag hade för västlig (285 grader) antenn. "Radio Huesca" och "radiohuesca.com". JE	
1134	29.8	2253	COPE Salamanca. FD	
1179	25.8	2156	SER R Valencia. "Radio Valencia Cadena SER 100.4 FM 1179 onda media". FD	
1224	25.8	2057	COPE Lugo. "88.9 FM 1224 onda media COPE Lugo" FD	
1224	22.8	2155	COPE Lleida. "97.4 FM 1224 ona mitjana COPE Lleida". FD	
1233	17.8	1926	R Dechovka, Prag, stark, nästan ensam och tätt med identifikationer mellan den karakteristiska musiken. Snacka om lätt-idat. JE	
1269	24.8	1830	RTN Serbian Service, Srbobran utsökt styrka med sin 3 kW och tog helt ned Deutschlandfunk. Häftig, skön jazzmusik fram till nyheterna 19. BE	
1287	20.8	2155	SER R Lugo. "Radio Lugo Cadena SER 95.6 FM 1287 de onda media". FD	
1314	17.8	2100	R Oltenia, Craiova med egna heltimmessanrop. Dominerar här. JE	
1314	17.8	2145	R Oltenia, Craiova noterad med rapsånger fram till annonsering kl. 2159. Om jag förstår det rätt upphör det regionala programmet vid midnatt. Sedan kommer program från Radio Romania Actualitate över Oltenias sändare. 2-3 CB	
1404	12.8	2050	Ukrainske Radio har en ny sändare i Izmail, Odessa oblast, som sänder UR1 med 10 kW. Väderrapport med de flesta kända UKR städers temp. ID 2100 och sedan nyheter. Riktigt bra styrka. BE	
1485	20.8	2059	SER R Santander. "Radio Santander Cadena SER 102.4 FM 1485 de onda media" FD	
1485	17.8	0059	SER R Zamora. "Radio Zamora 1485 onda media". FD	
1602	31.8	2154	SER R Cartagena. "Radio Cartagena 93.5 FM 1602 onda media Cadena SER". FD <i>/Trevligt med alla dessa spanjorer Fredrik, hoppas du får svar från dem! -tl/</i>	

Asien

1017	2.8	2000-	BCC Country Network, Chinchu. Local ID at this time. MR
1260	20.8	-1813*	PBC, Peshawar seems to have got it planned 400 kW tx going. MR
1260	27.8	1800	R Pakistan, Peshawar med test av sin nya 400 kW-sändare. Gick utmärkt i 10 min. ID och sedan nyheter. Skall stänga kring 1815, men innan dess tog Grekland och Dammam, Saudi över kommandot. Tack till MR för snabbt tips! BE.
1278	1.9	1807	RSO Bahla, Oman. Mentioned as F.Pl. in WRTH. Björn Tryba noticed an UNID Arabic station via my remote Perseus. Seems to be this. MR
1386	25.8	*2107v-	DXCR The Voice of Hope, Valencia. On 1386.01 kHz. MR

Nordamerika

600	18.8	0300	CBNA Saint Anthony NL en av få NA, CBC News ODD
930	1.9	0032	CJYQ St.John´s NL – sesongens første føling med NA TBV
1270	1.9	0358	CJCB Sydney NS -1270.016 TBV
1320	1.9	0400	WLQY Hollywood FL alltid klart id på EE, annars FF/creole. ODD
1640	31.8	0338	WTNI Biloxi MS id med ett par ”The Champ” men är nog något på G med formatet trots allt. Ref min oid i förra mv-eko. HM

Oid/Tent Nordamerika

1520	31.8	0405	Tent WWKB Buffalo NY med en slags pausslinga om nästa px. HM
------	------	------	--

Mexiko, Centralamerika och Västindien

1140	18.8	0400	CMIP R Surco, Ciego de Avila, enligt id, hörs ofta. ODD
1160	31.8	0125	Caribbean Radio Lighthouse, St John´s, Antigua med ett trist program ”On to Victory”. Trevligare program men sämre hörbarhet efter halvtimmen. 1159,995. JE
1230	14.8	0347	CMBC R Progreso, okänd ort, ganska vanlig. ODD
1390	31.8	0514	WISA Isabela PR id som ”7-40 La Original” vet väl de flesta! HM
1390	31.8	2359	WISA Isabela PR – fint Id akkurat på heltimen TBV
1540	1.9	0400	ZNS1 Nassau, Bahamas annonserer 1540 & 104.5 – 1539.998 TBV
1620	29.8	0303	WDHP Frederikssted, USVI tar jag med för det lät som de provade med 50 kW. Cuba helt bortblåsta för ovanlighetens skull. HM

Sydamerika

870	30.8	0408	LRA1R Nacional, Buenos Aires ibland före fade out på morgonen ODD
900	21.8	0340	YVMD R Mara Ritmo, Maracaibo, "loteria de Zulia" växlar med Progreso. ODD
930	31.8	0355	HJCS La Voz de Bogotá, Santafé de Bogotá oftast = 1190 Cordillera. ODD
930	1.9	0256	HJCS La Voz de Bogotá, Santafé de Bogotá TBV
1060	31.8	0200	HJLY R Delfin, Riohacha med anrop på timslaget. Verkar ha glidit ner en bit sedan förra säsongen (1059,994)? JE
1070	24.8	0345	HJCG R Santa Fé, Santafé de Bogotá – 1170.010 TBV
1129,92	13.3	0331	OAX4N R Bacán Sat, Lince. FD
1130	31.8	0129	YVRL R Ideal Maiquetía ganska poppig kristen musik och annonserade en minut ”för tidigt”. Nattens bästa signal, men Vida AM började komma lite senare. 1129,992. JE
1150	16.8	0355	LT9 R Brigadier Lopez, "...Radio Santa Fé" , brukar gå någon gång i året. ODD
1190	12.8	0057	HJCV R Cordillera, Bogotá. FD
1190	22.8	0250	HJCV R Cordillera – TODELAR, Santafé de Bogotá nå på 1189.990 TBV
1190	31.8	0124	HJCV R Cordillera, Bogotá “desde Bogotá Radio Cordillera 11-90 AM Todelar” bland många id-varianter. Stundtals störd av WBMJ (PR). 1189,992. JE

1190	13.8	0232	LR9 R América, Capital Federal, ”Radio América AM 11-90”. Nyheter. FD
1190,07	13.8	0239	OAX7B R Tawantinsuyo, Cusco. FD
1220	26.8	0300	ZYJ458 R Globo, Rio de Janeiro RJ med stora anropet före nyheterna. FD
1290	29.8	0311	LRJ212 R Murialdo, Villa Nueva de Guaymallén anropade. Mycket bättre styrka vid heltimmen, men inget ID då. FD
1299,966	29.8	0304	ZP10 R Fe y Alegría, Villa Hayes, "transmite Radio Fe y Alegría", där Simm hittade ett mycket bättre ID vid en annan tidpunkt. Våra QTH'n ligger mindre än en mil ifrån varandra. FD

1300	15.8	0001	ZYH586 R Iracema, Fortaleza CE med stora anropet. FD
1300	31.8	0130	YVNS R Reloj, Maracaibo blir nog en av den här säsongens stora dominanter också. 1299,983. JE
1310	24.8	0300	ZYJ684 R Globo Rondonia, Porto Velho RO med relä av Sao Paulo. Ex CBN FD
1319,95	13.8	0232	OBU4T Bacan Sat, Huancayo med flera "Bacan Sat". FD
1360	26.8	0300	ZYJ464 R Bandeirantes, Rio de Janeiro RJ poppade på. FD
1390	30.7	0230	ZYN210 R Vitoriosa, Uberlandia MG – sterk TBV
1400	13.8	0238	OBX4W Calláo Super Radio, Lima. FD
1400	28.8	0345	OBX4W R Calláo, Lima, alltid "deportes". ODD
1400	26.8	0225	ZYJ462 R Rio de Janeiro, Rio de Janeiro RJ "A Rio de Janeiro informação", även som webadressen radioriodejaneiro.am.br FD
1430	24.8	0247	ZYJ671 R Caiari, Porto Velho, RO med lokalt fram till 0305 då "Com a Mãe Aparecida" tog över. FD
1430	24.8	0247	ZYJ671 R Caiari, Porto Velho, RO med ett av flera id:n (där man annonserar både mellanvågs- och kortvågsfrekvenserna). "Eget" program "Amigos de Fé" den här tiden och går över till Aparecida-relä först 0305. Radio B2, Curitiba som också är vanlig här går också över till Aparecida 0305. Caiari på 1430,009 nu. JE
1440	31.7	0231	ZYH603 R Canaã Araripe, Crato CE id av HK tnx och tnx FD //-log. HM
1469,83	30.8	0309	ZYJ781 R Record, São José, SC har glidit upp en bit sedan sist. FD
1470	21.8	2315	ZYJ676 R.Rondônia, Cacoal, RO – A Voz do Brasil TBV
1470	24.8	0130	YVJW Unión Radio, Valencia var den som lite överraskande gick bäst på den här frekvensen och med udda och blandat musikutbud. 1470,036. Rörigt på frekvensen med flera som ville vara med – mest spännande på 1470,000 men den lät sig aldrig id-as men möjligen PR. JE
1510	15.8	0210	LRI253 R Belgrano, Suardi. "Radio Belgrano AM 15-10" FD
1520	1.9	0300	LRI721 R Chascomús, Chascomús, BA. "Transmite LRI721 AM 1520" där jag fick ta hjälp av Lars Simm för att tyda "LRI7". Det är skillnad på bäver och KAZ. FD
1520	23.8	0300	ZYH653 R Regional, Ipu, CE – dårlig modulasjon TBV
1520	24.8	0307	HJLQ R Minuto, Barranquilla predikade och ropade Hallelujah. Klart bäst på frekvensen på 1520,010. Voz och Libertad hade båda mest musik. En annonsering som lät som "Radio Victoria" men mest troligt att den kom från Voz. JE
1540,50	13.8	0235	OCU2X R Turbo Mix, Cajamarca. FD
1570	13.8	0300	O..4. Bethel R, Lima "Bethel, Frecuencia Celestial". FD
1590	24.8	0301	HJIP BBN, Envigado med anrop och mest musik. Illa störd av vad som nog var en brasse. JE
1590	11.7	0059	OBU2C Agro Radio, Trujillo med god hjälp fra HK. TBV /Logo nedan, tnx HK -tl/
1599,80	29.8	0326	CB160 R Nuevo Tiempo, Santiago med mycket musik. Chile pga splitten. Tent samtidigt på 1510 Poder Pentecostal, men inget ID-liknande tyvärr. FD
1629,83	14.8	0206	R América, San José, Entre Ríos. "AM América, frecuencias 1630 kilohercios, San José, Entre Ríos, República Argentina, Sud América". FD /Se sistasidan i detta nummer för att se vilket fint svar Fredrik fått från denna! -tl/
1660	14.8	0200	R Reivir, Gregorio de la Ferrere BA, lite för svagt tyvärr. Även 1.9 FD

Oid/Tent Mexiko, Centralamerika, Västindien och Sydamerika

1570	31.8	0250	Tent OAU7Z R Carraviz, Juliaca hade lokalt med olika promos för olika tillställningar i Juliaca, men inget "riktigt" id nu heller. Nu på 1569,982. JE
------	------	------	---

✉ Från e-posten

Jan Edh 25.8.2013:

Signalerna börjar så smått komma igång och 24 augusti var bäst hittills vid de tillfällen jag kollat (ganska sällan). Inledningen på natten var dock mycket seg innan det började komma signaler och först då från Brasilien.

Ringrost tillsammans med flera stationer på många frekvenser, distat ljud och ett ganska brusigt band gjorde det svårt med id. På den sydligaste LA-antennen i Fredriksfors (240 grader) gick i princip bara Buenos Aires 1350 och Rubi 1670. 255 och 285 grader gav ungefär samma stationer med lite plus för 285. Starkast av alla var María på 1580.

1.9.2013:

Jag lyckades pricka in ännu en natt i Fredriksfors där konditionerna inte motsvarade förhoppningarna. Mycket dålig inledning även om det redan strax efter 21 UTC började finnas "brasse-tendenser", men både signaler och bärvågor försvann snabbt igen. Sedan glimtrade det till mot framför allt Colombia/Venezuela vid 0130 UTC men också det var över på en dryg halvtimme. Fram mot soluppgången var det sedan än en gång alldeles för mycket brus och alldeles för svaga signaler för att det skulle gå att få ut något.

Stig Adolfsson 27.8.2013:

Kollar MV regelbundet men ännu har jag inte hört något värt att rapportera. Om några veckor sätter jag (äntligen) upp en dipol för MV som blir resonant på ca. 1230 kHz. Den kommer då också att bli resonant på 80 meter amatörband (och hyggligt bra på 75 och 90 meter BC-band). Matningspunkten blir ca. 20 meter över mark och med vatten norr- och österut så förväntar jag mig mycket av antennen. Denna antenn ska sättas upp i Sjöändan som är beläget på gränsen mellan Dalarna och Västmanland, ca. 1,5 mil fågelvägen sydväst om Ludvika, där vi har en mindre skogsfastighet.

Kaj Larsson 28.8.2013:

Vill meddela att jag inte vill vara med i klubben längre. Jag flyttade från mitt gamla QTH i maj och har sedan dess sålt mina SDR-mottagare och lagt DXingen bakom mig. 60 år räckte, speciellt som de flesta radiostationer läggs ner nu. Det har varit trevligt och inte minst tiden med ARC, men allt tar slut. Där jag nu bor finns f ö inte några antennmöjligheter. Jag har också bytt e-postadress: kajlarsson@telia.com

Hasse Mattisson 31.8.2013:

Lyssnar ju mycket och hör litet eller intet, men tar med ett fåtal i bifogade mall.

Mina tent och oid ARG 1130 samt 1660 (se förra mv-eko) har nu även bekräftats av HK som härmed tackas innerligen, men dessvärre finns inga id eller säkrare indikationer - så tillbaka till arkivet!

I veckan har en uttryckning till antensnogen måst göras efter maskinskogsplantering - trots att jag talade med förarna, men de körde på till midnatt så de lyckades (dvs misslyckades!!) och körde totalt ner min 3-stötta och de sista 100 m av linan. Emellertid snabb uttryckning och fixat, lätt mm, mm. "Det får man ta" som han sa Rolf Fredriksson på en av Odds arkiv-CD.

Mycket magert senaste veckan men annars växlar det lätt mellan NA och LA. Verkar som jag har flest indikationer! kring local sr som i skrivande stund är ca SST 06 vid denna horisont! Kör hårt, men ta det lugnt!

Odd Påg 1.9.2013:

Som vi alla märkt, tror jag, så lider sommaren mot sitt slut, hittills utan någon som helst "La Plata"-topp, men det är ännu inte för sent.

I morse var det bara 3,5 grader, men ännu ingen frost, som annars brukar komma i detta månadsskifte. Ännu en del bärplockning kvar, lingon finns det gott om, och det går åt, både till kött och fisk. Om drygt en vecka så kommer LSD på sitt årliga DX-besök, så tills dess vill jag ha bättre cx!

Mauno Ritola 2.9.2013:

Some nice catches lately. Of course a lot Perseus recordings to be checked, probably never time for those. This is the best time of MW DX to Asia here, because noise level is very low and the usual Chinese stations don't dominate so much. One should start DXing in the beginning of August, but then the risk of thunderstorms is bigger.

Tore Larsson, Frejagatan 14A, SE-521 43 FALKÖPING
Tel: +46-515-13702; e-mail: tore.larsson@beta.telenordia.se

NRC AM Radio Log – NRC Antenna Pattern Book

Dessa båda böcker har skickats med några dagars mellanrum från USA. Pattern Book anlände i fredags, loggen bör anlända i början av denna vecka. Tyvärr blev det ingen reducering av priset för de medlemmar som beställt båda, då Global Priority Mail-påsarna endast rymmer en publikation. Priset i år är US\$39.00 för resp bok. Om någon vill betala redan nu är priset efter ARC:s rabatt **SEK 245:-**. Klubbens pg 80 76 79-6.

ARC late, late news

Canada

1060 CKMX Calgary AB skall den 12 september byta format, från country till comedy. What a shame! CKMX med sin traditionella country har varit en fin följeslagare under redigeringen av MV-Eko i flera år! "Funny 1060" skall man tydligen kalla sig, men inte var det särskilt funny! Läser nu att 930 CFCB Saint John NB har bytt format från oldies till classic country, det kanske kan bli en ersättare? –tl/

Germany

990 Deutschland Radio Kultur, Berlin-Britz will stop broadcast at September 4. This is the station which formerly has broadcast the legendary "RIAS Berlin 1" program. Herewith the last remaining AM broadcast station from Berlin comes to end. Se here for more: "Sender Berlin-Britz wird am 4.9. stillgelegt": http://www.radioeins.de/programm/sendungen/mediemagazin/radio_news/beitraege/2013/britz.html (Jacob Roschy via Ydun's Medium Wave Info 31.8.2013)

Italy

After a report by Fausto Fontana in the Associazione Italiana Radioascolto's FB page, I'm hearing a new Italian independent station on 1233 kHz. It broadcasts non-stop Italian music and IDs as "Radio Azzurra" (it means "pale blue radio"). According to Fausto it transmits from region Tuscany and indeed this is consistent with my observations, because with my ALA1530 loop I can easily separate Radio Azzurra (coming from West) from co-channel Media Veneta Broadcast (coming from North). Both stations are daytimers at S7 level in my location in Forli, northern Italy.

And its audible here in Austria! Around 3-4 minutes audio in the last hour and in this short period a nice ID by female speaker. (Christoph Ratzer, MWC Facebook via Thomas Nilsson, ARC)

Pakistan

Per Hiroyuki Okamura tip, R Pakistan was heard on 1260.001 kHz today until -1813, so apparently the planned 400 kW tx mentioned in the WRTH has now started. (Mauno Ritola, mwoffsets 19.8.2013 via Thomas Nilsson, ARC) /Se även loggen i detta nummer –tl/

United Kingdom

1296 Babcock Media Services testar här. Se föregående Eko! (Fredrik Dourén, ARC)

Foreningen Bergen Kringkaster

Northern Star Media in cooperation with Foreningen Bergen Kringkaster has received two test and development licenses from NPT. LKB LLE Bergen Kringkaster will host two stations. One AM/MW and the other for AM/SW. Do you know of any good, reliable (could be used) equipment (not too big in size and preferably with digital/DRM capabilities) at a reasonable price and what totals incl. shipping to Bergen will be? Offers please. Must be easy to install, and able to run in automatic mode via remote connection. We are also looking for a 50 watts FM Stereo tx preferably with digital/DRM+ capabilities. (SM 23.7.2013)

Hur det var att DXa för sjuttio år sedan

Clandestines under världskriget

I föregående avsnitt återgav jag ur en tabell i Röster i Radio vilka stationer som 1944 sände på en del av 31-metersbandet. Den som tittar noga i tabellen upptäcker tre underliga stationer: *Swit* (polsk frithets-sändare), *Britt. Medelhavssändaren* och *La France fidèle*. Dessa är exempel på några av de mer eller mindre hemliga stationer som det fanns en mängd av. I en bok utgiven i New York 1944: *Radio Heute und Morgen*, av Arno Huth, omnämns att det just då fanns drygt ett 30-tal dylika stationer som ofta syftade till att vilseleda eller demoralisera motståndarsidans människor. – Sannolikt fanns det ännu flera än dem författaren kände till, om man även inräknar sändare med kort livslängd, sådana som kanske upptäckts och förstörts.

Det förvånar mig att de flesta utnyttjade kortvågen. Det måste ha berott på att många människor, trots risken för dödsstraff, i löndom lyssnade på radio i den utsträckning det fanns apparater med kortvåg tillgängliga. På kortvåg kunde stationerna hitta frekvenser där man kunde sända med små effekter, och när störsändarna blev för besvärliga var det lätt att hitta nya frekvenser. Alternativet att sända på mellanvåg kunde utnyttjas endast med hjälp av kraftiga sändare tillgängliga på redan starkt utnyttjade radiokanaler, där det tyska Reichsprogrammet med stora effekter helt dominerade såväl inom Tyskland som inom ockuperade områden. Mellanvågsalternativet utnyttjades ändå, främst vid de västliga och sydliga fronterna, som jag strax återkommer till.

Under 1943-44 lyssnade jag som skolgrabb med en modern Radiola främst under sommar- och vinterferier; i Uppsala under skolterminerna var jag hänvisad till min så kallade raka tvårörsapparat jag byggt själv och som endast hade mellanvåg. Nedan följer exempel på vad man ofta kallade "frihetssändare", vilka jag hörde enligt mina gamla loggboksanteckningar från 1944. För att slippa räkna om meterangivelserna till kc/s eller Hertz, anger jag meteruppgiften med bara en decimal.

- 12/6 30,2 m 21.30 Soldatensender Mittelmeer, The Mediterranean Shortwave Station
- 30,7 m 21.30 Deutscher Kurzwellensender Atlantik
- 13/6 25,3 och 25,9 m 22.45 La France fidèle
- 14/6 19,7 m off 14.52 Azad hind, in Hindustani
- 42,0 och 48,3 m 23.40 Deutscher Kurzwellensender Atlantik
- 24/6 38,9 m 0.10 Karelsk-Finska Rådsrepublikens sändare
- 26/6 31,6 m 21.30 Radio Métropol
- 27/6 47,3 m off 22.25 Der deutsche Volkssender
- 30/6 27,4 m off 23.30 Der deutsche Volkssender
- 4/7 25,9 m Radio Métropol. Engelska slut 11.00, sedan franska med dansmusik m m
- 7/7 49,2 m Off 23.12 Es lebe Christus der König, angav även 31,05 m.
- 27/7 31,1 m 22.00 Es lebe Christus der König. "Åven 21 och 22 på 31,05 samt 23 och 05 på 49,18 m."
- 28/7 23,9 m 20.45 Radio Tevere (*Tevere=Tibern*) Voce di Roma libera, Kabaret m m till 21.30
- 1/8 25,9 m off 10.50 Radio Österreich
- 14/10 34,7 m off 8.49 Folkesenderen Norges Frihet
- 35,3 m 8.50 Radio Corsica. Anrop 9.00, Nyheter långsamt, uppläsning, italiensk musik
- 21/12 30,9 m off 8.45 Folkesenderen Norges Frihet
- 25,3 m off 9.15 Der deutsche Volkssender "Återkommer 11.00 på 35,25 och 19,? m."
- 22/12 25,4 m 10.10 Freies Deutschland. Dansmusik
- 23/12 41,3 m 10.35 "Sabu". Dansmusik, avbruten 11.00 av "Hello Roma and Fox 1".
- 24/12 25,3 27,4 36,3 m 14.15 Der deutsche Volkssender
- 27/12 46,9 m off 9.15 Soldatensender Italien. Nyheter tyska, "åter 12.15 för italienska krigsmakten."
- 29/12 27,5 m off 9.22 The Free Yugoslavia Radio Station. "Åter om 14 min på Serbo-kroatiska. Nästa sändning på måndag på 27,45 och 41,7 m" (29/12 var en fredag).

"Radio Heute und Morgen" säger bl a följande om några av de ovanstående sändarna:

Der deutsche Volkssender representerade "proletariatet" (arbetare, bönder, kvinnor och ungdomar) och predikade pacifism och kommunism.

Es lebe Christus der König manade av kristliga skäl tyskarna att omedelbart upphöra med striderna.

Radio Österreich uppmanade österrikare och utländska slavarbetare till uppror och kamp mot "die deutsche Fremdherrschaft".

The Free Yugoslavia Radio Station sågs redan 1944 som Titos språkrör, på serbo-kroatiska och andra språk.

Radio Métropole var en av många fransktalande. Dess program på engelska och franska med mycket musik samt nyheter utan klar tendens gjorde den svår att placera på den politiska Europa-kartan.

Ovanstående, till synes långa lista över "frihetssändare", har tagits med för att illustrera hur mycket radion betydde i propaganda- och motståndsrörelserna i Europa under andra världskriget. Listan utgör ändå bara ett litet och helt slumpmässigt urval av stationer. En systematisk genomgång av sådana skulle innebära en lång avhandling som jag inte mäktar genomföra. Såvitt jag känner till, finns det numera en del utländsk speciallitteratur i ämnet att tillgå. Men listan har ändå kommit med därför att jag härmed har försökt belysa HUR VIKTIG radion var för de krigförande, och hur intressant den var för den här hemma i Sverige som – med adekvata språkkunskaper – kunde följa med i de politiska och krigsmässiga förvecklingarna i Europa.

För de på västfronten efter D-dagen 6 juni 1944 miljontals kämpande soldaterna utgjorde emellertid **mellanvågen** den viktigaste radiokanalen. Här kunde man sätta in många hundra sändarkilowatt på ömse sidor...

Tysklands propagandaminister Joseph Goebbels skrev i sin dagbok i november 1943: "När Deutschlandsender stängs av under nattliga flygräder (*mellanvågssändarna användes av de allierade bombplanen till hjälp vid navigeringen*) så passar stationen Soldatensender Calais på samma våglängd, uppenbarligen belägen i England, på att ställa till bekymmer för oss. Den bedriver intelligent propaganda och vet precis vad bombräderna har åstadkommit för skador." (*Fritt översatt från ett bidrag till "New York Military Affairs Symposium, April 18, 2003" genom Lars Rydén, som givit mig detta och mycken annan information.*)

Det tyska folket hade ju tvingats att bara inneha en "folkradiomottagare", som bara kunde ta emot MV-stationer. En kraftig sändare dominerade givetvis den kanal apparaten ställdes in på. Normalt var denna någon av landets rikssändare. Men om en sådan tystnade, och en annan sändare trädde in i dess ställe med ett till synes likartat programupplägg, så togs denna station kanske för att vara en äkta rikssändare. Eller för soldaterna på fronten: Det viktigaste var väl att stationen sände musik att koppla av till. Var musiken dessutom uppblandad med tidens internationella populärmusik och rentav med den förbjudna jazzen från Amerika, så mycket bättre! Samtidigt gav stationen hälsningar från hemmafronten ibland med nyheter, t ex om vilka platser som bombats, och vilka som sluppit ifrån de allierades attacker...

Själv hörde jag inte mycket av sändningarna från Calais, de var väl effektivt riktade mot de tyska försvarslinjerna längs kusten mot Nordsjön, Engelska kanalen och Bretagne. Förresten döptes stationen om när staden Calais mot slutet av 1944 intagits av kanadensiska trupper. För att markera sin fiktiva hemvist på tysk sida döptes den då om till Soldatensender West.

En del av deras program kunde man efter hand höra om man lyssnade på Deutscher Kurzwellensender Atlantik, som jag ofta lyssnade på. Den arbetade först "oberoende" med egna sändningar större delen av dygnet på kortvåg, men började samköra med Calais när den blivit Soldatensender West. Atlantik måste ha haft en massa kilowatt till förfogande, ständigt jagad av tyska störsändare. Mycket torde ha skrivits om den, själv minns jag bara dess lättsamma stil om allt som sades, och den fina blandningen av dåtidens pop-musik, naturligtvis även jazzmusiken. Jag minns dess ofta förekommande varning, som jag omformade till: "Wir geben eine Luftlagemeldung: Kein freundliches Flugzeug befindet sich über Deutschland. Ende der Meldung."

Vad var det som gjorde Atlantik så oemotståndlig? Analytikerna säger att det kanske var det enkla faktum att stationen spelade den förbjudna jazzmusiken, men kanske också för att man spelade upp den likaledes förbjudna Marlene Dietrichs hela repertoar.

Calais lär (*enligt New Military Affairs Symposium*) ha sänt parallellt på tre kanaler. Den lär ha startat 1943 och kom efterhand att vara igång nästan dygnet runt. På sändarsidan fick man förstärkning från USA. Där tillverkades en sändare med effekten 500 kilowatt, som utökades till 600 kW (världens då starkaste sändare?). Den sattes in för att slå ut de tyska rikssändarna. Det uppges att den slog igenom så pass att den dominerade mottagningen på tyskarnas enkla folkmottagare.

Jag nämnde ovan att det på kortvåg förekom enstaka allierade soldatsändare med nyheter och dansmusik av typen "American Expeditionary Station in". Denna sorts stationer låg dock på mestadels på mellanvåg, där de väl avsåg att endast betjäna soldaterna inom en räjong så långt markvågen hade täckning. Jag hörde åtskilliga av dem, med svag styrka. Här intill återges en lista som påstås omfatta dylika sändare som etablerat sig på före detta fasta stationer. Det må vara hur det vill med detta, men listan är intressant eftersom den omfattar några tillfälliga allierade soldatstationer runt krigsslutet, innan dessa samordnades under en gemensam AFN-förvaltning. (AFN = American Forces Network)

DXing växte snabbt i Sverige

För en skolgrabb som nyligen börjat ratta på kortvåg var allt spännande. Och spännande stationer fanns det som synes i listan ovan, både inom och utanför de officiellt tillåtna kortvågsbanden. Men jag visste inget om sådant. Jag hittade ju stationer "överallt". Jag minns att jag i mitt första brev till en station, det var till Ankara, skrev och frågade om vad ett våglängdsband var för någonting, alla stationer pratade ju om att de hördes på det ena eller andra bandet... Jag fick svar på frågan i det brevlådeprogram som gick över Ankara varje söndag, vilket leddes av en herre vid namn Nezh Manyas (med reservation för stavningen, såg aldrig hans namn i skrift).

Kör nr 12 Soldatsändare. 29/4 1945

Signaturen T. S. omnämnde i nr 16 några allierade soldatstationer, som undertecknad har avlyssnat en längre tid. Då det kanhända kan intressera RIR:s läsare, ges här en liten tabell, som upptar några av dessa stationer med anteckningar om sändningstid, frekvens etc. så gott sig göra låter.

Ke's	Mtr	Signal	Stationsnamn
1095	274	BLA 2	Station of the British Liberation Army
1409	213	AFN Paris	American Forces Network 600-100
1409	213	BLA 4	Station of the British Liberation Army
1429	210	AFN	American Forces Network AFN 9th Army 4.55-0.30
1449	207	AFN	American Forces Network, AFN 1st Army 4.55-23.00
1492	201,1	AFN	The Air Force American Expeditionary Station in Persia 6.30-23.50
1500	200		American Expeditionary Station in the field with the 7th Army 4.55-23.00
ca 198	-209	AAF	The Air Force American Station CIBLA
1530	196	AFN	American Expeditionary Station in the field with the 5th Army

Dessa stationer hörs bäst på kvällen och tidigt på morgnen och serverar jazzfierade och underhållningsprogram liksom AEEP vilket även ofta reläas. Förutom dessa finns det ett flertal svagare stationer som inte har identifierats ännu. De flesta sändare ovan begagnar sig med all säkerhet av erövrade tyska storstationer.
Eric Saremba.

Sett ur lyssnarens synvinkel blev förhållandena inom radion i Europa allt mer kaotiska. Jag började samla uppgifter om stationerna utifrån mitt eget lyssnande, och försökte rätta till alla ändringar i de officiella tabellerna. Sålunda uppstod i min loggbok under 1944 ett embryo till en "reviderad" lista över nytillkomna eller ändrade MV-stationer. En kopia av en del av detta embryo återges här. – Den låg till grund för en gedigen "bok" efter krigsslutet, i vilken jag under ett antal år successivt förde in allt som var av intresse, endera avlyssnat av mig själv eller omnämnt i DX-tidningar.

		462.15	+	LIMOGES (FR) 100KW	(ENL. UPPG. I DX-RADIO)
			+	HOLLÄNDISK (ALLIERAD)	
29.12.44	22.00	CIA 436	+	TYSK	
29.12.44	21.30	CIA 448	+	TYSK SOLDATSÄNDARE	NYHETER, TÄLLNINGAR
29.12.44	21.50	CIA 440	+	TYSK SOLDATSÄNDARE	
30.12.44	22.00	CIA 432	+	FRANSK HÄRSTY	
31.12.44	22.30	CIA 428	+	SOLDATSÄNDARE WEST	Tyska rikspr. Ibland eget program mest sent.
21.6.44	22.55	CIA 428	-	TYSK OKÄND STN.	
21.6.44	22.55	CIA 444	-	Sold.-sändare Italien	SLUT (ANVÄNS EJ 28.11.44 I SÄNON)
26.12.44	21.50	CIA 430	+	TYSK SOLDATSÄNDARE	
		415	-	LISSABON 50 KW	(ENL. UPPG. I DX-RADIO)
		CIA 430	-	RIGA?	LÖTTLAND
		CIA 412	+	TALLIN(?) ESTLAND	MUSIK, NYH (ESTL, RYSKA)
21.6.44	22.30	CIA 401	+	TYSK: MARSEILLE?	PR. FÖR SPANIEN(?)
		410	-	ATLANTIC	ENL. STAT. UPPG.
		391	-	RADIO BRASILIEN	(ENL. UPPG. I DX-RADIO, OKT. 44)
20.11.44	17.55	CIA 378	+	TYSK	NYH. 16.40 ALL. FORCES FR.
20.11.44	17.40	CIA 371	-	RUMÄNIEN(?)	ENG. RIKSPR. (21.11) 15.25 FORC. FR. 1.10.44 ENA
2.7.44	23.15	365	+	TUNIS	RADIO ROMANIA(?) DANSMUSIK SLUT 14.00 (21.44)
24.12.44	22.05	CIA 359	+	RADIO TEVERE	VOCE DE LA ROMA LIBERA
24.6.44	1.10	CIA 351	+	OKÄND	SPANIEN PROGRAM SOM V. 28 M (DANSM.)
24.12.44	22.15	CIA 350	+	SENNARISK	KATOLIK KONGREGATION, DANSMUSIK V. 22.00 23.00
		360	-	ATLANTIC	ENL. STAT. UPPG.
24.12.44	22.00-2.55	3409	-	PRI3 BRASILIEN	
		391	+	ATLANTIC	ENL. STAT. UPPG.
20.12.44	22.35	CIA 330	+	TYSK SOLDATSÄNDARE	ENL. STAT. UPPG.
24.12.44	22.25	CIA 328	+	BRÜSEL(?)	NYH. ENG. SAMMA SOM KÖLN M.F.L. 11.00. DANSMUSIK DER BILG. 11.00. 22.00. 23.00.

Utsnittet ur den första enkla listan täcker ungefär frekvenserna 650–910 kHz. Observera anteckningen "hörd 2.20-2.55" bland de sista längst ner gällande "PRI3 Brasilien". Troligen var det en av de första transatlantiska stationer som jag hörde med sitt anrop Radio Inconfidência.

Intresset för att lyssna på kortvåg steg snabbt: Röster i Radios avdelning "För kortvågsslyssnare" följdes upp av exempelvis Sveriges Radioklubb som bildades 1944, och vid vars tillblivelse även Arne Skoog lär ha medverkat. Klubbens synliga huvuduppgift var att ge ut en tidning som varje månad distribuerades till medlemmar och till försäljning bl a via Pressbyrån. Tidningen hette DX-Radio, och den fanns tillgänglig åtminstone så sent som hösten 1956, då med ett tunt innehåll.

Det var emellertid först efter krigsslutet som DXingen verkligen exploderade. Den blev efter hand en "fluga" främst bland ungdomarna, av minst samma betydelse som it-ålderns nätspelande.

För oss i Europa var det början av maj som utgjorde det efterlängta slutet, även om det för många runt om i världen var Japans besegrande som utgjorde det verkliga slutet på allt lidande. Jag har i en liten artikel häromåret berättat om hur jag natten mot måndag 7 maj 1945 (i artikeln felaktigt angiven som lördag 5 maj) med min enkla mottagare uppfattade storamiral Dönitz' kommuniké som sändes över en liten MV-station i Flensburg nära den danska gränsen: "villkorslös kapitulation" var budskapet. Det är nog svårt för dagens människor att verkligen förstå den känsla av lycka och lättnad som grep oss under det följande dygnet.

Expressens löpsedel måndag 7 maj 1945. Jag hittade originalet i fjol på Pythagoras Industrimuseum i Norrtälje och fotograferade av det efter bästa förmåga.

EXTRA
EXPRESSEN
Den nya kvällstidningen • PRIS 15 ÖRE PÅ VÅR OCH DATAR
Å ÖRE HÖGER PRIS

Måndagen den 7 maj 1945 Upplopp 3 Nr 122 Stockholmuppl. nr 163

FRED i Europa

London, måndag (TT fr. Reuter)

Den tyskkontrollerade Flensburgradion uppgav på måndagen att Dönitz beordrat alla stridande tyska förband att kapitu- lera utan villkor.

**Tyska trupperna
avväpnas i Sverige**

Radion förklarade att det är den tyska radion. Vi sända nu ett meddelande av utrikesministern greve Schwarin von Soos till alla tyska soldater: Tyska män och kvinnor! — Krigsministeriets österkommando har i dag på order av storamiral Dönitz förklarat att alla stridande tyska trupper skall kapitulera utan villkor.

På svenska sidan av svensk-tyska gränsen är soldaterna av tyska trupper nu villigt rapporterar Expressens utskände korrespondent Gösta Wernblad, Sveriges gränser är överfulla av soldater som väntar på att få över gränsen för att avväpnas och interneras i de hastigt ställda uppsamlingslägren i Arjing Charlottenborg, Torsby och Spålestäd.

Sidan 9 → **Slagfärdiga damer i slagordstävlingen**

Déjà-vu-DX-pedition, July 2013

Mauno Ritola

It was a very nice trip with very good company. We were at Grayland on Washington coast and Yachats in Oregon coast. Now I really got to feel the strength of the ocean: on a mid-July afternoon it was almost too cold outside to put up antennas due to the strong winds! Beautiful landscape, good seafood, good DX! Here's Bill Whitacre's introduction:

In parallel with Gary DeBock's annual visit to the cliffs of Oregon another group of DXers gathered near Yachats, OR from July 22-25 to use more traditional 'wire' antennas - mostly a 140 foot DKAZ with main lobe at approximately 255 degrees.

Similar set-ups were also running at the famous Grayland Motel and a location 15 miles south of Yachats called Sans Souci 800 feet above and about 1/2 mile back from the Pacific Ocean.

A growing collection of sound samples will be available on this page:

http://realmonitor.com/am_logs_grayland8.php

Here is a short 'teaser' of the kind of reception we would like to have had during the entire DXpedition:

<http://realmonitor.com/grayland8/130726/grayland/0700/tonga-1017.wav>

Logs:

https://docs.google.com/spreadsheets/ccc?key=0Asy0v_PfmEBDdDRGRGwtSXpjSXJVMWYyRGhOS2IEa2c#gid=0

Participants: Back row l-r: Guy Atkins, Chuck Hutton, Victor Goonetilleke, front row l-r Vlad Titarev, Bruce Portzer, Mauno Ritola, Bill Whitacre and Neil Kazaross.

Dear Jan,

Please accept this letter as confirmation that you did indeed tune in Newstalk 580 WTCM-AM located in Traverse City, Michigan on December 23, 2012, at 10:00 pm EST.

I have listened to the attached mp3, and heard the station identification to verify your reception.

Newstalk 580 WTCM-AM, features local talk shows along with nationally syndicated Talk shows provided by Fox Radio and Premiere Radio Networks. It is owned and operated by Midwestern Broadcasting. It is the heritage station in our group, and began broadcasting in 1940.

Congratulations on your find. And good luck in your further listening endeavors.

Sincerely,
Brian R. Hale

Jan - I would confirm that what you heard was definitely KLNG-AM 1560! Actually, we were having problems with our transmitter powering down at the correct time, as we are a "day-time" station with 3 different powers during the broadcast day and we were inadvertently on "High" power at that time. I hope this will suffice for your confirmation and nice to here from you. Have a wonderful, happy and safe life. May God bless.

Chuck Yates
Station Manager

KLNG-AM 1560
120 So. 35th St. #2
Council Bluffs, Iowa 51501
712-323-0100
E-mail: klng@wilkinsradio.com
Website: www.wilkinsradio.com
A Proud Member of Wilkins Communications Network, Inc.

Två QSL från JOB:s samling. WTCM-580 Traverse City MI och fina KLNG-1560 Council Bluffs IA som hördes den 27.10.2012 i Parka. Tnx JOB!

Dear Jan,

thank you for sending me your QSL report on listening in to one of our 1611 AM Vision Radio Stations in Australia. We run a few on the frequency, being Sydney, Adelaide, Chiltern, Tamworth and Grafton and Margaret River.

Most of these operate at a power of only 400 watts.

They all receive the same program feed from our Brisbane Studios via Satellite so I cannot tell you which service you actually tuned in and recorded.

I wish you all the best and thank you for your interest in our radio network.

Best regards and God bless you.

Ian Worby

Below is a postcard from our station

Ian Worby

Chief Executive Officer

United Christian Broadcasters Australia Ltd

www.ucb.com.au

Physical Address: Unit 1, 104 Compton Road, Underwood QLD 4119

Mailing Address: Locked Bag 3, Springwood, QLD 4127

Phone: +61 (7) 3387 7300

Fax: +61 (7) 3387 7333

Mobile: 0402277930

Email: iworby@ucb.com.au

tnx JOB

R América, San José, Entre Ríos, Argentina – 1630 kHz

Fredrik Dourén

Fredrik skriver: Ett maffigt svar har kommit: AM América. Jag hörde dunsen i hallen!

/Oj vad trevligt, ett stort grattis –tl/